

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ХНМУ
15.10.15 № 341

ПОЛОЖЕННЯ
про систему забезпечення якості освітньої діяльності
Харківського національного медичного університету

15.10.2015

Харків

№ 249

Це Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності Харківського національного медичного університету (далі – Положення) є документом, що регламентує забезпечення якості освітньої діяльності у Харківському національному медичному університеті (далі – ХНМУ), розроблений відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту».

1. Загальні положення

1.1. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, а саме:

- 1) Указу Президента України № 244/2008 від 20.03.2008 р. «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні»;
- 2) Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. №1556-VII, та на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009;
- 3) Постанови Кабінету Міністрів України «Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти» від 31.12.2005 р. № 1312;
- 4) Постанови Кабінету Міністрів України «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» № 1019 від 08.08.2007 р.;
- 5) Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку моніторингу якості освіти» № 1283 від 14.12.2011 р.;
- 6) Наказу Міністра освіти і науки України № 612 від 13.07.2007 р. «План дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство»;
- 7) Наказу Міністерства освіти і науки України № 166 від 19.02.2015 р. «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність ВНЗ»;
- 8) Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 148 від 22.03.2004 р. «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти»;
- 9) Рішення колегії Міністерства освіти та науки України «Мета реформ у вищій школі – якість і доступність освіти» від 02.04.2009 р. № 4/1-4;
- 10) Положення про Український центр оцінювання якості освіти (УЦОЯО) затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 31.12.2005 р. № 1312;
- 11) Статуту ХНМУ;
- 12) Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному медичному університеті № 246 від 23.09.2015 р., затвердженого наказом № 336 від 23.09.2015 р.
- 13) Плану заходів із імплементації положень Закону України «Про вищу освіту» в Харківському національному медичному університеті;
- 14) Комплексного плану ХНМУ, щодо подальшого забезпечення реформування вищої медичної освіти та науки, розвинення матеріально –

технічної бази (затвердженого на загальних зборах трудового колективу університету 28.08.2014 року).

1.2. Система забезпечення якості освітньої діяльності в університеті:

- відповідає стандартам вищої освіти та забезпечує здобуття якісної вищої освіти;

- забезпечується наявністю необхідних ресурсів: кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних;

- базується на принципах зацікавленості студентів та науково – педагогічного складу у високій якості вищої освіти, здійснення моніторингу якості, системного підходу, який передбачає управління якістю освітнього процесу; ключової важливості автономії, що несе із собою відповідну відповідальність.

2. Завдання університету у забезпеченні якості освітньої діяльності

2.1. Здійснення якісної освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;

2.2. Удосконалення контролю за освітнім процесом та якістю підготовки фахівців на всіх етапах навчання та на всіх рівнях;

2.3. Формування та організація навчального процесу, який найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку освіти;

2.4. Впровадження системи внутрішнього аудиту та рейтингового оцінювання всіх видів діяльності науково – педагогічного складу кафедр;

2.5. Здійснення наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі;

2.6. Забезпечення органічного поєднання у навчально – виховному процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

2.7. Створення всіх умов для реалізації учасниками навчально – виховного процесу їх здібностей і талантів;

2.8. Установлення міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки.

3. Система забезпечення якості освітньої діяльності у ХНМУ

3.1. Стратегія університету з забезпечення якості освітньої діяльності, яке передбачає:

3.1.1. Удосконалення системи управління якістю вищої медичної освіти, розвиток наукового, кадрового та матеріально-технічного потенціалу університету;

3.1.2. Впровадження в діяльність університету програмних положень Закону України «Про вищу освіту» та нової Концепції системи охорони здоров'я України, що стосуються реформування та розвитку вищої медичної освіти на всіх етапах підготовки медичних кадрів;

3.1.3. Формування ефективної системи поєднання медичної науки, освіти і практики, забезпечення розвитку наукових досліджень у сфері клінічної та профілактичної медицини із концентрацією наукового

потенціалу на вирішальних напрямках інноваційного розвитку охорони здоров'я, розвитку наукових досліджень та підвищення їх результату;

3.1.4. Розробка документів, що підтверджують відповідність університету стандартам вищої освіти за відповідними спеціальностями для подання їх Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти;

3.1.5. Удосконалення навчальних планів, із зазначенням переліку та обсягу навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовності вивчення дисциплін, форм проведення навчальних занять та їх обсяг, графіку навчального процесу, форм поточного і підсумкового контролю;

3.1.6. Оцінювання стану системи освіти в університеті відповідно до завдань державної політики в галузі освіти;

3.1.7. Оприлюднення результатів проведення моніторингу системи освіти в університеті, за допомогою засобів інформаційно-комунікаційних технологій;

3.1.8. Запровадження заходів з організації багаторівневої, постійно діючої системи підготовки студентів та лікарів-інтернів до складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-1», «Крок-2», «Крок-3»;

3.1.9. Вдосконалення практики проведення ректорського контролю на основі банку тестових завдань «Крок-1,2,3» з відкритої бази Центру тестування МОЗ України на всіх етапах навчання;

3.1.10. Дослідження ринку праці з метою виявлення попиту на кваліфікації та компетентності, які отримують випускники університету та їх відповідності освітнім рівням.

3.2. Планування освітньої діяльності університету: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

3.2.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм, регулюється в університеті «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному медичному університеті» та «Положенням про критерії прийняття рішень відповідно до стандартів та рекомендацій забезпечення якості освітньої діяльності ХНМУ в Європейському просторі вищої школи».

3.2.2. Опорні кафедри та провідні науково – педагогічні працівники беруть участь у роботі щодо оновлення галузевих стандартів вищої медичної освіти на засадах компетентного підходу;

3.2.3. Кафедри беруть участь у розробці освітніх програм (освітньо – професійних, освітньо – наукових) для кожної спеціальності, що розглядаються циклово – методичною комісією відповідного профілю. Після ухвалення програма затверджується першим проректором з науково-педагогічної роботи;

3.2.4. На підставі освітньо-професійної (освітньо – наукової) програми, навчально – методичний відділ університету розробляє робочі навчальні плани, які ухвалюються Вченою радою університету та затверджуються ректором;

3.2.5. Перегляд освітніх програм (освітньо – професійних, освітньо – наукових) відбувається за результатами моніторингу;

3.2.6. Стандартизування методик здійснюється шляхом кількісного та якісного оцінювання досягнутого особою рівня сформованості знань, умінь і навичок;

3.2.7. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково – педагогічними працівниками, студентам так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства;

3.2.8. **Відповідальність за виконання цього розділу покладається на:** науково – методичну раду Університету, методичні комісії, Вчену раду факультету, Вчену раду Університету, навчально-методичний відділ, першого проректора з науково-педагогічної роботи.

Показники: рівень оновлюваності освітніх програм, рівень задоволеності студентів, індекс працевлаштування випускників, сертифікація освітніх програм, участь у міжнародних програмах підготовки.

3.3. Система оцінювання знань студентів

3.3.1. Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про організацію навчального процесу у ХНМУ»;

3.3.2. Система оцінювання знань студентів включає вхідний, поточний, модульний, підсумковий та відстрочений, ректорський контроль знань та державну атестацію здобувачів вищої освіти;

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс.

Поточний контроль проводиться науково – педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять.

Ректорські контрольні роботи є системою заміру залишкових знань студентів та здійснюються з метою внутрішньої перевірки якості підготовки фахівців, рівня відповідності державним вимогам організації навчально – виховного процесу в університеті.

Семестровий підсумковий контроль з певної дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студентів. Проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену, диференційованого заліку, оцінювання модулю, оцінювання дисципліни або заліку.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо – кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль і державну атестацію студентів.

Відстрочений контроль проводиться через деякий час після вивчення дисципліни.

Завданням модульного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого модуля дисципліни.

Завданням державної атестації здобувачів вищої освіти є встановлення рівня якості підготовки випускників вимогам стандартів вищої освіти.

3.3.3. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково – педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.

3.3.4. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні опитування студентів і випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу.

3.3.5. Забезпечується послідовне оприлюднення критеріїв, правил та процедур.

3.3.6. Врахування системи показників якості освіти на національному рівні, які відображають освітні результати.

3.3.7. **Відповідальність за виконання цього розділу покладається на:** науково – методичну раду Університету, факультети, навчально – методичний відділ, відділ моніторингу якості освіти Навчально – наукового центру ХНМУ (далі – ННЦ), Студентську раду, першого проректора з науково-педагогічної роботи.

Показники: рівень успішності, рівень заборгованості, кількість переможців всеукраїнських та міжнародних олімпіад, індекс працевлаштування випускників.

3.4. Забезпечення якості кадрового складу

3.4.1. Організація роботи науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до «Порядку заміщення вакантних посад науково – педагогічних, наукових та педагогічних працівників у Харківському національному медичному університеті», який затверджений наказом ректора від 15.06.2015 р. № 216.

3.4.2. Підвищення кваліфікації та стажування науково – педагогічних та педагогічних працівників, яке відповідає вимогам атестації та акредитації спеціальностей, здійснюється не рідше одного разу на п'ять років.

3.4.3. Обрання на вакантні посади науково – педагогічних працівників проводиться на конкурсній основі (за конкурсом);

3.4.4. Кандидатури претендентів на заміщення посад науково-методичних працівників обговорюються на засіданні кафедри в присутності претендентів. За результатами обговорення кафедра більшістю голосів присутніх приймає рішення про професійні якості претендентів та відповідні

рекомендації. Висновки кафедри передаються на розгляд Вченої ради факультету;

3.4.5. Обрання науково – педагогічних працівників Вченою радою університету проводиться таємним голосуванням. Рішення Вченої ради університету про результати конкурсу затверджуються наказом ректора.

3.4.6. Складовою моніторингу якості освітньої діяльності є визначення рейтингів науково – педагогічних працівників за підсумками навчального року. Показники рейтингу ґрунтуються на:

- показниках навчальної та науково-методичної діяльності підготовки кадрів вищої кваліфікації;
- переліку видів робіт науково – педагогічних працівників;
- акредитаційних вимогах;
- вимогах посадових інструкцій науково – педагогічних працівників;
- вимогах до діяльності університету;
- показниках для визначення рейтингу ВНЗ та вимог Комплексного плану ХНМУ, щодо подальшого забезпечення реформування вищої медичної освіти та науки, розвинення матеріально – технічної бази.

3.4.7. Рейтинги науково – педагогічної діяльності кафедр за поточний навчальний рік визначаються до 01 липня поточного року, результати оприлюднюються на офіційному сайті університету до 1 жовтня поточного року.

3.4.8. З метою розширення участі студентів у моніторингу якості освіти та оцінюванні роботи науково – педагогічних працівників в університеті запроваджено систему студентського моніторингу якості освіти. Система передбачає створення факультетських фокус – груп, до складу яких входять старости студентських груп та керівники груп студентського самоврядування.

3.4.9. **Відповідальність за виконання цього розділу покладається на:** першого проректора з науково – педагогічної роботи, завідувачів кафедрами, відділ кадрів, Вчену раду університету та Вчені ради факультетів.

Показники: результати національних, міжнародних досліджень з визначення рейтингів університетів, оцінка фахового рівня науково– педагогічних працівників студентами, кількість науково – педагогічних працівників, які пройшли стажування поза університетом в Україні та за кордоном.

3.5. Забезпечення наявності ресурсів для підвищення якості освітньої діяльності

3.5.1. Освітній процес забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотек, діяльності видавництва університету та веб – ресурсами університету.

3.5.2. Впровадження системи навчання з професійно – орієнтованих дисциплін студентів 3-6 курсів щодо техніки з відпрацювання практичних

навичок, типових вмій та маніпуляційної техніки у відповідності до діючих наскрізних програм підготовки спеціалістів на базі ННЦ ХНМУ.

3.5.3. Удосконалення системи перевірки у ХНМУ текстових документів— магістерських, кандидатських і докторських дисертаційних робіт, звітів за науково — дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально — методичних видань та засобів навчання на наявність плагіату;

3.5.4. Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів та студентського моніторингу освітнього процесу, проведення щорічного аналізу відповідними структурами.

3.5.5. **Відповідальність за виконання цього розділу покладається на:** проректора з господарчої роботи, ННЦ ХНМУ, наукову бібліотеку, видавництво університету, профспілка студентів, аспірантів.

Показники: рівень задоволеності здобувачів вищої освіти, відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам.

3.6. Інформаційна система для ефективного управління освітньої діяльності передбачає:

3.6.1. Забезпечення подальшого розвитку технологічних можливостей університету для оптимізації процесу внесення відповідних відомостей до Єдиної державної електронної бази з питань освіти;

3.6.2. Впровадження повноцінного двомовного інформаційного пакету про навчальний процес: освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації для їх подальшого розміщення на сайті університету;

3.6.3. Забезпечення точності, неупередженості, об'єктивності і широкої доступності пропонованої інформації;

3.6.4. Удосконалення системи збору інформації стосовно основних напрямів діяльності університету: освітня та наукова діяльність, науково — дослідна діяльність, організація освітнього процесу, кадрове забезпечення освітньої діяльності.

3.6.5. **Відповідальність за виконання цього розділу покладається на:** навчально—методичний відділ, відділ кадрів, ННЦ ХНМУ, організаційно—аналітичний відділ, першого проректора з науково — педагогічної роботи, проректора з науково — педагогічної роботи, проректора з адміністративно — господарської роботи.

3.7. Публічність інформації

3.7.1. Публічність інформації про діяльність університету забезпечується згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність ВНЗ» шляхом:

— Постійного вдосконалення наявних веб — сайтів університету (уніфікація, збільшення кількості інформаційних сторінок, забезпечення пошукової індексації);

- Розміщення на офіційному сайті інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України;
- Розміщення на сайті інформації та документів пов'язаних з організацією освітнього процесу;

3.7.2. Відповідальність за виконання цього положення покладається на: першого проректора з науково – педагогічної роботи, проректора з наукової роботи, організаційно – аналітичний відділ, ННЦ ХНМУ.

4. Прикінцеві положення.

4.1. Всі зміни та доповнення до даного положення вносяться шляхом видання наказу ректора університету про внесення змін та доповнень або про підготовку нової редакції.

4.2. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції цього положення, попереднє втрачає чинність.

Керівник навчально – наукового
центру ХНМУ, професор

І.В.Завгородній